

Josep Lluís Vilaseca, memòria viva de l'esport català

És la primera vegada que repetim entrevistat en més de vint anys d'aquesta publicació. "Protagonista excepcional de l'esport català", com dèiem en aquella primera conversa fa quinze anys, també és un expert coneixedor del món del futbol i actor fonamental del moment d'èxit més important per a la ciutat i el país modernament: els Jocs Olímpics del 92. Ara, ja apartat del treball diari a favor del nostre país esportiu, acaba de publicar un pèssic de les seves memòries. I ho aprofitem per mirar d'ampliar-ne algun detall més. Com Josep Lluís Vilaseca repeteix: *Que consti en acta.*

Francesc X. Navarro

FXN.– Després de llegir el llibre, em sembla que sou una mica de la broma, a la britànica... ¿L'encertem?

JLV.– Ho diuen, sí. Sempre és millor ser de la broma.

FXN.– També afirmeu que, com a secretari general, va voler "refugiar-vos" al Museu Colet. Per quina raó?

JLV.– A Esplugues hi havia la maquinària de l'Administració i l'INEF. L'ambient que hi ha et xucla i no et deixa pensar. Gràcies a la donació que ens van fer de l'edifici del Museu Colet, arreglat i amb un bonic despatx modernista, vaig pensar que la seu fos al carrer Buenos Aires-Casanova, però que la maquinària, amb el director general, en Fidel Sust, es quedés a Esplugues. Jo rebia la gent al Museu Colet i hi tenia el meu *staff*, per pensar, perquè calia estudiar bé el que s'havia de fer.

FXN.– ¿Els càrrecs van anar venint de rebot o els buscàveu?

JLV.– No se si "rebot" és la paraula, però si assembla força. Vaig entrar per engegar la nova

El moment important per a l'esport català va ser l'any 1980, quan es va decidir que es despregués de Madrid, entrés a l'Estatut amb caràcter exclusiva i depengués del Departament de la Presidència

etapa democràtica del món de l'esport català amb la condició d'estar al càrrec de secretari durant dos anys, perquè jo ja tenia el meu bufet d'advocats. Circumstàncies de la vida, en comptes d'estar-hi dos anys, n'hi vaig estar quinze i durant aquell temps vaig viure moltes experiències noves. La primera (i també una de les més importants), va ser la candidatura olímpica. Va començar a parlar-se'n l'any 1980 i ja no va parar, vaig ser-hi nomenat en representació de la Generalitat i m'hi vaig enganxar per tot el que representava.

FXN.– Quins adjectius triaríeu per definir-vos?

JLV.– Discreció. No fer-me veure massa, no ser esclau de voler sortir en els mitjans de comunicació. Hi he acabat sortint sovint, però ho he intentat fer sempre en casos excepcionals. Al llibre parlo del principi de Peters, que sempre l'he tingut molt present, un ha de fer el que li sembla que pot arribar a fer bé. Perquè es va pujant fins que s'arriba a la incompetència, i aleshores t'hi quedés per sempre. Em van fer més propostes, però vaig vo-

Ras i curt

¿Acta o vídeo?...

Jo triaria l'acta, perquè l'acta pot incloure moltes coses del partit.

¿Castigar o prevenir?

Sempre prevenir; prevenir i castigar, però primer prevenir.

¿COI o CIO?

Jo ho dic de tota manera, però que consti que CIO era el que sempre deia en Samaranch. Sí, podem dir-ne "paraula de Samaranch".

Un lloc per viure...

Barcelona, no n'hi ha d'altre.

Un fet històric que us hauria agradat viure...

És un fet històric que ja he viscut: Sud-àfrica amb en Mandela. És bonic i també hi intervè l'esport.

Què no suporteu?

Les tertúlies esportives que s'obren als oients sense identificar-los. Em diuen que això "enganxa" molt l'audiència, però a mi em "desenganxa". No ho suportó.

¿Consta en acta tot el que volíeu?

Sempre queden coses al tinter.

¿Hi haurà continuïtat?

No.

ler quedar-me com a secretari general, el màxim càrrec de la Generalitat en esports, fins ara.

FXN.– Segons David Moner, no éreu la primera aposta per al càrrec de secretari general de l'Esport. ¿Ens podeu recordar com vau accedir-hi?

JLV.– La primera opció era una persona que dissortadament ja és morta, en Joan García. Ho era perquè durant l'etapa d'en Tarradellas ja es va formar una comissió d'esports i en Joan García la presidia. Era un home que valia i per aquest motiu es deia que continuaria ell. Però després, pel que fos, van creure que en aquesta nova etapa en què s'havien de gestionar els traspassos i les transferències i, en el fons, crear la nova estructura de l'esport, jo m'adequava millor al càrrec.

FXN.– L'altre dia em vaig trobar el Lolo Ivern per casualitat. No ens coneixiem personalment, però un cop situats, em va dir: "Ah, home, així tu ets de la família!" Volia dir de la família de l'esport català. ¿Us en sentiu una mica el pare, d'aquesta família?

JLV.– Avi, en tot cas [riem tots dos]. En l'esport català hi ha hagut molts pares successivament, i de molt antic. Precisament aquesta identitat de l'esport català és el que ara ens fa aguantar aquests temps difícils i ens donarà forces per tornar a ser el que hem estat fins ara. Tot i que encara estem

prou bé, els clubs i les federacions passen un mal moment econòmic, però la tradició esportiva que tenim fa que s'aguanti, només cal veure els campsions de primer nivell europeu i mundial que tenim. Això només s'aconsegueix amb aquesta tradició esportiva de pares a fills.

FXN.– Per què l'SGE no havia de dependre de cap conselleria?

JLV.– Perquè l'esport té una singularitat especial i si va a parar a una conselleria, ja sigui de Cultura o qualsevol altra, pot quedar endarrerit, per no dir marginat. També he estat sempre en contra de la idea que l'esport fos una conselleria, potser sóc l'únic; però en canvi que l'esport estigui lligat a la Presidència és vital. És on es mana més, hi tenen una visió de conjunt. Sovint es diu que l'esport i la cultura són el mateix; són molt diferents, complementaris però no el mateix.

FXN.– ¿I vós com a secretari general?

JLV.– Amb un nom diferent del de secretari general, perquè crea confusió i pot semblar un càrrec menor. Al meu entendre crec que hi ha un nom fantàstic: viceconseller. Al País Basc l'han aplicat i resulta molt visual. Secretari general costa d'empassar que sigui un càrrec important, per això fèiem una mica de broma i als meus fills vaig haver d'explicar-los que no significava anar endarrere ser secretari, després de director.

Un moment de la presentació de les memòries de Josep LL. Vilaseca. A la pàgina anterior, signant el Llibre d'honor de la ciutat de Barcelona.

Al Saló de Cent, en rebre la medalla d'or de la ciutat; davant seu, Romà Cuyàs, també guardonat.

FXN.– El moment que considereu més màgic viscut com a secretari...

JLV.– Em sembla que ho sap tothom, els Jocs Olímpics. No és el més important, però "màgic" sí. L'important va ser l'any 1980, quan es va decidir que l'esport es despregués de Madrid, entrés a l'estatut amb caràcter de matèria exclusiva i depengués de la Presidència.

FXN.– Un detall de la relació amb Madrid: ¿el Decret 132/1981 sobre les federacions, per exemple, va ser acceptat a Madrid com si res?

JLV.– Va ser molt difícil arrencar del 80 al 82 perquè ningú pensava que l'esport català podia créixer per si mateix. L'any 82, amb els socialistes i amb l'oportunitat que en Romà Cuyàs va ser nomenat secretari d'Estat, va facilitar molt que l'esport català pogués desenvolupar els seus projectes. Des d'allà i amb els Jocs, es va poder transformar Catalunya, sobretot pel que fa les instal·lacions esportives. Des del país, *in situ*, veus necessitats que des de Madrid no es poden veure, és més difícil.

FXN.– Quan diem que els costa d'entendre, ¿és una qüestió de comprensió o de línia diferent?...

JLV.– Estava muntat perquè tot convergís a Madrid. Com les vies de comunicació, tot a Madrid, i mira com anem: malament. S'havia de donar marge a les autonomies perquè poguessin fer la seva política en l'esport. Vam tenir molta sort, durant una temporada, amb la presència d'en Romà Cuyàs i posteriorment en Gómez Navarro, que també ho va entendre.

FXN.– En quin país s'ha d'emmirallar, Catalunya?

JLV.– Jo crec que Catalunya té les idees molt clares. S'hauria d'emmirallar en ella mateixa.

DE PERFIL

És la una del migdia. Entro en una finca típica de la Dreta de l'Eixample. Em fan passar a un despatx ampli on em rep Josep Lluís Vilaseca. L'ambient respira calma, només trencada per algun soroll esgarrinxat i no del tot somort que arriba del carrer. La llum és més aviat tènue, que mig permet la meditació. Les parets, fins dalt de tot, des de terra, plenes de llibres de moltes temàtiques: esportiva, jurídica, d'altra mena. El centre de l'escena és una taula també atapeïda, amb el protagonista encara més al centre. Parla amb la serenitat dels seus vuitanta-cinc anys, el coneixement de la seva trajectòria i amb la senzillesa del seu tarannà amable, un pèl tímid, lletrat pacient que no vol passar per davant de ningú. Amb un lema a la vida: el principi de Peters. "L'home de la gavardina", com diu Pep Guardiola al pròleg de les memòries *Que consti en acta*, ens obre el pensament i les seves vivències. Una hora regalada. Una hora agraïda.

S'hauria de potenciar, però necessita recursos, perquè si es volen tirar endavant determinades coses, calen recursos.

FXN.– Bona part del món de l'esport reclama la independència. Com ho veieu?

JLV.– Crec que ha de seguir el mateix procés general. Ara està encarrilat per anar-hi. Penso que a Catalunya l'esport hi guanyaria.

FXN.– Tornant a les memòries, tinc la sensació que us heu quedat curt en moltes qüestions...

JLV.– A mi em va costar bastant d'escriure el llibre, perquè molts m'havien dit que és molt complicat. En Carabén mateix em va dir: "He escrit un llibre i resulta que he perdut molts amics, perquè com que hi deia el que pensava, alguns s'han enfadat amb mi, no estan d'acord amb el que explico, que és la meva visió". I això em va retenir bastant. Però al final, en veure que quedaven moltes coses al tinter i que algú les havia d'explicar, m'hi vaig decidir.

FXN.– Precisament, com han rebut el llibre les persones que hi esmenteu, encara vives?

JLV.– Ha estat una rebuda molt favorable, però és clar, jo també ho atribueixo al fet de tenir unes crítiques de periodistes esportius molt bones que hi han ajudat i han fet que el llibre s'hagi pràcticament exhaurit.

FXN.– Què us ha deparat el món olímpic que no us imaginàveu?

JLV.– Home, mentre hi va haver en Samaranch, anava de sorpresa en sorpresa, perquè anaven apareixent coses positives. Després, qui el va succeir, Jacques Rogge, es va limitar a continuar sense fer cap novetat. Ara en Thomas Bach, que té un tarannà més semblant al de Samaranch, ha nomenat un català per col·laborar amb ell, en Pere Miró, que ha estat director de l'INEF i coneix perfectament l'esport català i espanyol. En Pere Miró

Vilaseca ha estat un dirigent apreciat per tot el sector.

© El Mundo Deportivo / Manel Montilla

ha esdevingut, actualment, l'home del nostre país més important en l'esport a nivell mundial.

FXN.– De Samaranch, en dieu el Gran Mestre... En feu una defensa aferrissada, ¿tant captivava, el seu tracte?

JLV.– No, de tracte no captivava gaire, perquè era un home bastant sec i eixut en la feina. Però tenia una gran visió de futur, si no hi hagués estat ell, crec que encara estaríem molt endarrerits. Va fer coses importantíssimes, entre les quals, que els Jocs Olímpics revifessin basant-se en el fet que s'hi apuntessin els més bons. Ell va fer que els Jocs passessin de ser amateurs a professionals i això va comportar un salt qualitatiu i quantitatiu.

FXN.– Romà Cuyàs, ¿cal reivindicar-lo?

JLV.– Crec que sí que s'està fent. L'octubre passat va rebre la Medalla d'Or de la Ciutat. És un home modest, i l'admiro. Sobretot perquè no acostuma a passar que algú després d'estar en un càrrec tan amunt baixi uns esglaons voluntàriament; ell ho ha fet. Va passar de Secretari de Estado para el Deporte a president de la Federació Catalana d'Atletisme, que és un càrrec que no té comparació.

FXN.– UEFA, COI, FIFA són mons que coneixeu bé. ¿Se n'ha de renovar el funcionament?

JLV.– A la FIFA hi vaig ser mentre hi era en Samaranch, en una comissió d'esport i cultura, però on vaig estar-hi més temps va ser a la UEFA, on tenia una missió concreta, la Comissió de Disciplina. Vaig ser-hi molts anys com a vocal, després com a vice-president i finalment els deu últims anys de president. La meua comissió va actuar sempre sense cap pressió, malgrat que tothom es pensa que el president de la UEFA diu com es sanciona. Mentre jo hi vaig ser això no va passar mai, mai, i el que ho digui no sap de què va.

FXN.– Més UEFA: la incorporació del vídeo com a element decisor per aplicar les sancions...

JLV.– Sí, s'ha vist que era indispensable i ara ja sem-

Pere Miró, Josep Ll. Vilaseca, Xavier Trias i Romà Cuyàs (d'esquerra a dreta).

bla una cosa tan normal. Però va costar molt, es temia que hi hauria problemes.

FXN.– ¿Està regulat?, quins se'n veuen?

JLV.– Sí, la Comissió de Disciplina, la que presidia, ho determinava. No se'n veien tants com es pugui pensar. Semblava que tot el dia estaríem mirant vídeos i és mentida. Com a màxim, cada any eren unes sis o set sessions en les quals es visionaven.

FXN.– És curiós, però, que hi hagi esports més innovadors, com el bàsquet, mentre que en el futbol, amb més càmeres i més possibilitats, no hi hagi aquesta voluntat...

JLV.– Al meu parer, crec que el bàsquet en fa massa, d'innovacions. En dos anys ja comences a perdre el fil i a no entendre coses, però és que al cap de quinze anys ja no saps de què va pràcticament. L'Havelange, que va estar molts anys a la FIFA, deia: "Sí una cosa va bé i té èxit, no cal tocar-la". El futbol és un esport que va bé i d'èxit en té molt, per aquest motiu el millor és no començar a tocar-ho tot, si no és per millorar-ho amb les noves tecnologies. Un exemple d'això és el problema que hi havia en els xuts de falta, quan la barrera es movia. Es va decidir aplicar el mètode de l'esprai per fer la línia de les tanques i crec que ha estat un èxit.

FXN.– Un etern debat: de qui ha de dependre l'INEFC?

JLV.– Hi ha força gent que creu que s'hauria de traspassar a la universitat. Jo els pregunto quin argument hi ha per fer-ho? "Que anirà millor, que a tot Espanya és així". Això a mi no em serveix com a argument, nosaltres som diferents. Crec que és bo

Amb la independència, l'esport hi guanyaria

A la UEFA, la meua Comissió de Disciplina va actuar sempre sense cap pressió

Si no es dona corda a l'esport de competició, l'esport base no creixerà

Foto institucional a l'Ajuntament.

SENSE EMBUTS

SOBRE JORDI PUJOL

FXN.– Les memòries ja les teníeu enllestides abans de l'esclat del "cas Pujol"...

JLV.– El que en diuen "el cas Pujol" va ser una gran i dolorosa sorpresa, per a mi, perquè sap molt de greu que una persona que va estar tants anys dedicant-se a Catalunya, tingui aquest final, que està per veure. Encara s'està investigant i ja veurem, al final, com acaba. Però ha estat molt dolorós, el que ha passat. I amb una persona, ja que parlem d'esport, que li agrada molt i que hi va ajudar molt, molt.

SOBRE JOSEP MIQUEL ABAD

FXN.– Conseller delegat del COOB. Venia del PSUC i ha esdevingut un alt executiu...

JLV.– Exacte. En el llibre hi ha un error sobre ell; m'ho va dir. Es diu que es va presentar pel PSUC a la Presidència de la Generalitat. Era a l'Alcaldia. Va deixar el PSUC fa molts anys i es va passar al PSOE i ja no se n'ha mogut. Els seus càrrecs que no són esportius són càrrecs importantíssims, de grans empreses: Planeta i ara a El Corte Inglés, com a delegat a Catalunya. Era un gran element.

SOBRE L'ÀRBITRE EMILIO C. GURUCETA

FXN.– Parli'm d'un cas de corrupció en el món de l'esport...

JLV.– El mateix Guruceta, que aquí ens va arbitrar allò que ningú no esperava, després s'ha demostrat que era corrupte. Jo ho sé perquè era a la UEFA i vaig veure un informe que havia cobrat d'un equip belga. No s'entén que aquí encara li facin homenatges; a Madrid es juga un trofeu cada any amb el seu nom. És com si no se n'haguessin adonat. Era un home que arbitrava de manera espectacular, però després s'ha sabut que era corrupte, i allò que al principi em pensava que era una equivocació, resulta que no ho era, sinó que s'ha demostrat que acceptava diners o regals.

que estigui adscrit a la universitat, tal com hi està quant a docència, i a l'òrgan de govern de Catalunya per a la qüestió administrativa. Crec que és fantàstic, és un bon tàndem. Molts diuen que si depengués exclusivament de la universitat, econòmicament sortiria millor. Crec que és mentida, si surt més econòmic, és un senyal que demostraria que ha reulat. A més a més, la universitat no s'ha distingit per entrar en l'esport seriosament, ho va fer durant una temporada amb l'esport universitari, però no ha acabat d'aixecar el vol.

FXN.– Per què a la vostra època ni tampoc durant les etapes dels secretaris de CiU no es va aprovar mai una llei de l'exercici de les professions de l'esport com sí que va enllestir ERC en poc temps?

JLV.– Quan vaig arribar a l'esport, a l'INEF la majoria de professors eren antiolímpics. Defensaven que s'havia de promoure l'esport pur, popular. Aquest esport ha d'existir i existeix i subsisteix, però es deixava de banda l'esport de competició. Si no es dona corda a l'esport de competició, l'esport base no creixerà, perquè l'esport de competició és atractiu, i fa més adeptes, els nens s'hi emmirallen.

FXN.– I per tant, a hores d'ara sí que té sentit l'existència d'aquesta llei...

JLV.– No es va poder aprovar perquè tampoc no n'existia tanta necessitat. Ara, també és complicat

Hi vaig ser massa anys, al càrrec de secretari general de l'Esport; quan acabes, ets una altra persona

aplicar la Llei, perquè encareix molt tots els que treballen d'una manera voluntària i gratuïta i que ajuden a fer funcionar l'esport. Jo ja no hi he arribat, en aquest tema, i, per tant, no em sap greu dir-ho, ens refiàvem de les persones que dirigien l'INEF i anava i va molt bé, i per tant, si en una cosa que ha creat la societat civil, volem posar-hi massa lleis, a vegades es complica.

FXN.– Per cert, com s'han de vincular esport i política?

JLV.– Si la política genera resolucions contràries a la forma de fer de l'esport, no es podrà formar cap vincle. D'altra banda, l'esport internacional té unes normes que qui no les atén ja pot plegar, perquè no prosperarà. Ara hi ha un president nou a la UFEC que sembla que vol fer una transformació o un plantejament important per a l'esport i veurem com evoluciona.

FXN.– Esteu al dia... ¿Enyoreu el càrrec?

JLV.– No, gens. És un càrrec molt bonic, però esgotador. Ja hi vaig ser massa anys. Quan acabes, ets una altra persona, no et pots incorporar a la vida diària com si res, és molt difícil.

FXN.– Actualment, quins interessos, no sé si dir-ne passions, us motiven.

JLV.– Seguir l'esport, sobretot el futbol, que és "el meu esport" i és apassionant.

FXN.– Quin ha estat el llegat Vilaseca a l'esport català?

JLV.– Tenim una Secretaria General, tot i que a mi m'hauria agradat que es digués Viceconselleria. L'INEF com a peça fonamental. I el CAR, que funciona i està molt ben dirigit. Aquests tres pilars són els que s'han de desenvolupar, el que passa és que cal tenir recursos. Jo crec que aquest és el llegat. ▶

AL TINTER...

Després d'una hora bona de conversa, semblava que no hi havia més temps per continuar destorbant la pau en què sembla viure aquest prohoms de l'esport català. Agraït per la seva paciència i després de no defugir cap tema, al tinter d'aquest periodista, sens dubte, també van quedar alguns temes, com ara:

- Els Jocs de Barcelona van ser "els millors de la història", ¿perquè en Samaranch no s'ho podia creure, després dels incidents previs que comenteu al llibre: inauguració espifiada de l'estadi olímpic, visita de l'artista Henri Hans amb robatori inclòs...?
- ¿La política soluciona o complica les coses? ¿Considerem que vau ser un bon polític?
- Expliqueu-nos una mica més la relació amb el món franquista, vós que veníeu del catalanisme...
- Alguna anècdota, o les que vulgueu, que no hàgiu fet constar... Potser llegint el seu llibre, se'n poden intuir una mica les respostes...